

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 3. De Catechumeni ethymologia cæterisque nominibus, alumni, audientis, siue auditoris, nouitioli, catuli adhuc infantiaë recentis, discipuli, tyronis, parui, sine nouitij, aut noui Christiani, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

ribus falsi Euangelij ministri occasionem arripuerunt. His igitur nominibus, quicunque sacri baptismatis vnda lustrandi erant, in nostra religionis primordio distinguebantur. Quod nempe institutum, distinguendis baptismi ceremonijs aprissimum, in multos durauit annos: donec maioris perspicuitatis causa, *Christiani, & initiati* gradus in vnum *catechumeni* nomen coiungere. Quam ego quoque rationem secutus, vniuersos baptismi ritus ordine aperiam; si prius tamen ipsius vocis significatio explicetur.

De Catechumeni Ethymologia, ceterisque nominibus, alumni, audientis, siue auditoris, aut nouae vitae auditoris, nonitioli, catuli adhuc infantiae recentis, *discipuli, tyronis, parui*, siue *novitij*, aut *noni Christiani*, generis electi, ac gregis nouelli Dei: *deique similitudine cum Hebraeorum, & Gentilium moribus.*

CAP. III.

AC Catechumeni quidem graecum esse nomen, nemo ignorat; quod, etsi apud profanos scriptores quemlibet institutionis indigentem significat: tamen in SS. Patribus *Catechumeni* eum solummodo declarat, cui mysteria fidei *du-plex ac-* viae vocis ministerio credebantur: *ceptio.* *κατὰ τὴν ἑὴν*, quod est viua voce instruere, qua *Catechumeni ethy-* quidem significatione Ecclesiae scriptores *mologia.* veteri traditione frequentissime vsi sunt. Alia

Alumni.

quoque nomina ad idem demonstranda
SS. Patres usurparunt. Nam S. Basilius ex hoc
ad bapt. *alumnos* dixit: quia Christiana fideAudientes,
siue audi-
tores.institutionibus alebantur. *Audientes* autem
siue *auditores* appellatos fuisse, quod Christiana
religionis, elemēta audirent, Tertullianus lib.
de pœnit. cap. 6. & de persecut. aduers. Hæret.
cap. 41. S. Cyprianus Epist. 13. & 24. Albinus
Flaccus lib. de Diuin. offic. cap. 19. Rabanus
Maurus lib. de Institut. cleric. cap. 26. Iuonensis
serm. de sacram. neophyt. & Rupertus
Abbas lib. 4. de Diuin. Offic. cap. 18. testan-Noue vitæ
auditores.tur. Quibusdam etiam *auditorum* nominis
ue vitæ, adijcere visum est: vt demonstrat
nouum vitæ genus ab ijs instituendum esse
quam vocem apud Bedam repeti lib. 2. con-
mentar. Esdræ, cum ait: *nouæ vitæ, auditorum*
Symbolum fidei tradimus, quod per duodecim
postolos ordinatum est. Alij verò, quia diuinis
sermonibus erudiri incipiebant, *nocturnos* vocantur.

Nocturni.

Nam Tertullianus lib. de pœnit. cap. 6. cum
eos recenseret, ad quos oratio sua dirigeretur,
ita inquit: *quicquid ergo mediocritas nostra ad poenitentiam semel capessendam, & perpetuo conseruandam sue gerere conata est, omnes quidem debent Domino spectat, vt omnis salutis in promerendo de-
petitores: sed præcipue nocturnis imminet, qui
maxime incipiunt diuinis sermonibus aures rigere,
quique catuli infantia adhuc recentis, nec perfectis
luminibus incerta reptant: & dicunt quidem poenitentiam
suis renunciare: & poenitentiam assumunt. Sed
dem præterea Tertullianus ibidem *catulos* hunc
huc *infantia recentis* nominat; cuius appellatio*Catuli ad
hoc infan-
tia recentis.

nis causam ex eodem loco licet colligere, Ac
 Nicetas quidem Choniates lib. 2. orthodox. fid. Discipuli,
 discipulos appellavit; quod Christianæ discipli-
 ne magistros audirent: *Catechumenus*, (inquit
 ille) *sive discipulus in Ecclesia moratur, & scriptu-*
ras audit. Dei etiam tyrones nuncupatos esse,
 quia in Christi militiam nomen dabant, ex S.
 Hieronymo didici Epist. 1. ubi inquit: *recordare*
tyrocinij cui diem: & S. Augustino: lib. 2. de fid.
ad catechum. cap. 1. nomina profitentium in libro
excipiuntur vitæ, non à quolibet homine, sed à supe-
riore cælestis potestate. optimi iam tyrones Dei, &c.
 Præterea Ordo baptismi secundum usum Aethi-
 opum paruos, aut novus, siue novitios Chri-
 stianos vocavit. quemadmodum eius verba de-
 monstrant: *pro paruis, aut novis Christianis, seu Ca-*
techumenis rogemus etiam omnipotentem Deum pa-
trẽm Domini nostri Iesu Christi, pro famulis novitij
Christianis, ut impartiatur eis tempore idoneo ablu-
tionem regenerationis. quarum appellationum
 causa eò spectat, quod catechumeni fidei
 Christianæ rudimentis imbuuntur. Cur autem
 S. Ioannes Chrysostomus homil. 1. in Symbol.
 Apostolor. *genus electum, & gregem novellum Dei*
 perhibuerit, dubium esse non potest: cum ca-
 techesis primus gradus sit, quo ad immensam
 beatorum gloriam eligimur: atque ab ea di-
 vine prædicationis pascua adeundi initium
 facimus. Atque hæc de nominibus dicta suf-
 ficiant. Quod autem ad similitudinem atti-
 net: etsi multæ ex veterum libris adduci pos-
 sunt: illa tamen aptior, & commodior esse
 videtur, quam ex verbis Sancti Ambrosij
 P ij,

Genus ele-
 ctum, &
 gregem no-
 vellum Dei.

in cap. 4. Epist. ad Ephes. & Augustini lib. ad
 ciuit. Dei cap. 17. licet intelligere. Nam, cum
 Ambrosius dicat: *magistri autem exorciste sunt*
quia in Ecclesia ipsi compeſcunt, & verberant
quietos, siue ij, qui lectionibus imbuendi, infere
solebant imbuere, sicut mos Iudaorum est, quoru
traditio ad nos transitum fecit, qua per negligentiam
obſoleuit: & Augustinus: ecce quibus Dyscolus
Romani seruandam se commendasse, gaudebant:
nimirum miserabilem errorem, & nobis succen-

Præcepto-
 ribus stipen-
 dia ex re
 publico
 dari solita.
 Catecheci
 aliquid si-
 mile apud
 Hebræos
 & Gētilis.
 a Pamel. in
 Tertul.
 Catechu-
 menorum
 consuetu-
 dinem ab
 Aegyptijs
 acceptam
 esse, quid-
 am existi-
 marunt,
 cum de Dys eorum talia dicimus: nec succenſerunt
 thoribus suis, quos vt ediscerent, mercedem dedit
 doctoresque ipsos insuper & salario publico, & lo-
 noribus dignissimos habuerunt: ita fit, vt fatu-
 oporteat, tam Hebræos, quàm Gentiles ce-
 tos magistros habuisse: a quibus, antequam
 sacris mysterijs initiarentur, suæ religionis ce-
 remonias ediscerent. Quod etiam significat
 videntur Rabinorum collegium, magistri A-
 gurum, & multa similia, quæ ex veteri histo-
 studioſo lectori obuia erunt. Immo addit
 alij, ex Aegyptijs Theologis Christianæ reli-
 gionis principes catechumenorum consuetu-
 dinem accepisse. quod vt certò affirmare, pro-
 pter Authorem incertam fidem, parum pro-
 dentis esse arbitror: sic inficiari, cum eius gen-
 tis moribus consentaneum sit, non audeo.